

KLUSSEN IN FRANKRIJK

Vivent les bricoleurs!
Christian, bricoleur par passion, pas par nécessité.

Home

0 Inhoud, trefwoorden

01 Voorstelling, intenties

02 Planning

03 Algemene adviezen

04 Architecten en aannemers

05 Vergunningen, offertes

06 Dak, timmerwerk

07 Funderingen, muren, scheidingswanden; muren voegen

08 Vloeren, plafonds en trappen

09 Deuren, ramen, luiken

10 Water en riool

11 Fosse septique

12 Verwarming, ventilatie en airco

13 Elektra, telefoon, internet

14 Gas, propaan, butaan

15 Isolatie

16 Muurafwerking: Schilderen, verven, tegelzetten

17 Vocht, ventilatie en tocht

18 Pluggen en bevestigingen

19 Terrassen, tuin en erf

20 Gereedschappen, hulpmiddelen etc.

21 Woordenlijst van bouwkundige termen

22 Referenties, literatuur, websites

23 Diverse tips en informatie

24 Uitgevoerde projecten

reserve 1

reserve 2

reserve 3

reserve 4

reserve 5

reserve 6

09.2.2 NIEUWE RAMEN PLAATSEN

Het plaatsen van nieuwe ramen in een oud huis is in Frankrijk veel eenvoudiger dan in Nederland, want de kozijnen zijn niet ingemetseld, maar ingezet in de gemetselde raamnissen.

1. De manieren van plaatsing

Men spreekt in Frankrijk over

pose en applique,
pose en feuillure
pose en tunnel.

In oude huizen is *pose en feuillure*, dus in een reces in de muur, het meest gebruikelijk.

De volgende afbeeldingen geven een horizontale doorsnede door muur, kozijn en raam weer, voor de benoeming van de onderdelen zie afb. 11 t/m 13.

Pose en applique wordt bijna uitsluitend toegepast wanneer er ook een binnenisolatie aangebracht wordt:

afb. 09.2 - 6 Pose en applique -> This is what the French call 'en applique'

In oude huizen vindt men meestal raamomlijstingen met de typische moëllons die een reces voor de plaatsing van het kozijn hebben, *la pose en feuillure*:

afb. 09.2 - 7 Pose en feuillure -> 'Window placed 'en feuillure'

Als er een muuropening zonder enige profilering aanwezig is spreekt men van *pose en tunnel* (hier kan de afdichting moeilijk worden):

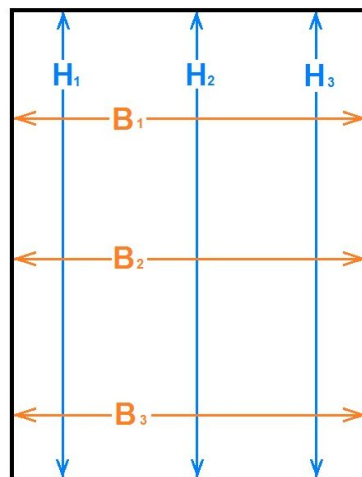
afb. 09.2 - 8 Pose en tunnel -> Placing 'en tunnel'

2. Afmetingen bepalen, raammaat kiezen

Bij de bouwmarkten en de gespecialiseerde vakhandel zijn ramen in alle mogelijke houtsoorten, maar ook in kunststof en metaal te vinden. Er bestaan tal van afmetingen, en wonder boven wonder passen die vaak ook in oude huizen. Als het echt niet past kan men voor maatwerk kiezen of de ramen met behulp van opvulprofielen passend maken. Deze profielen heten in het Frans **des alèses**.

Dus eerst de muurnissen opmeten. In een oud huis komt het vaak voor dat raamopeningen niet exact haaks en verticaal zijn. De bestaande opening moet men daarom nauwkeurig opmeten. De meest doelmatige methode hiervoor is:

- meet de breedte B op verschillende hoogtes
- meet de hoogte H op verschillende plaatsen
- controleer de diagonalen.

afb. 09.2 - 9 Maatnemen: op meerdere plaatsen! ->
Taking dimensions for a new window. Measure height and width at different places!

afb. 09.2 - 10 Haaksheid met een hardboardplaat controleren ->
Check possible dimensions in a non-angular niche with a piece of plywood or hardboard

Als de maten van de diagonalen enigszins overeenkomen kunt u het raam kiezen waarvan de buitenmaten gelijk of kleiner dan de kleinste gemeten breedte en hoogte zijn. Als de diagonalen verschillend zijn zou ik eerst een haakse mal van hardboard of iets dergelijks maken en hiermee de afmetingen controleren.

Het haaks maken van een niet-haakse raamopening is erg moeilijk (vooral in een natuurstenen muur) en vanwege het risico op onherstelbare beschadigingen eigenlijk alleen door een vakman te doen. Ik heb het nog niet gedaan.

3. De plaatsing

Men plaatst het kozijn in de muuropening en stelt het met wiggen of klosjes. De verticale stand (rechts/links en binnen/buiten) wordt met de waterpas gecontroleerd. Om de haaksheid te garanderen controleert u de diagonalen. Ik zet het liefst de ramen in het kozijn en controleer de goede sluiting; hiervoor bestaan stelplaatjes (*cales de jeux*) die of bij levering op de ramen bevestigd zijn of los meegeleverd worden. Dan verankert u het kozijn volgens een van de hieronder afgebeelde methodes in de muur. Voor dit fixeren van het kozijn in de muuropening bestaan meerdere hulpmiddelen. Ik licht het gebruik van de twee meest gebruikelijke toe aan de hand van plaatsing *en feuillure*.

Kozijn plaatsen met **pattes à sceller**.

Montage en feuillure. Horizontale doorsnede.

1 = raam -> hinge stile

2 = kozijn -> jamb

3 (*hier niet van toepassing, not applicable here*)

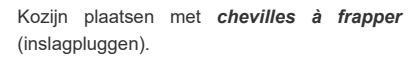
4 = patte à sceller

5 = muur -> wall

De ruimte rondom de fiche à sceller (4) wordt met cementspecie opgevuld.

afb. 09.2 - 11

1 = raam -> hinge stile

2 = kozijn -> jamb

3 (hier niet van toepassing)

4 = inslagplug*, *cheville à frapper*

5 = muur -> wall

6 (hier niet van toepassing, not applicable here)

7 = compriband

* soms ook nagelplug genoemd

Door het kozijn (2) boort u een gat met de diameter van de slagplug met een houtboor, dan met een steenboor van dezelfde diameter het bevestigingsgat in de muur.

Kozijn plaatsen met **alèse** en **pattes à sceller**.

1 = raam -> hinge stile

2 = kozijn -> jamb

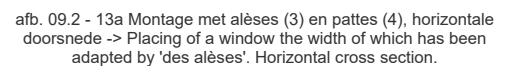
3 = alèse

4 = *patte à sceller*

5 = muur -> wall

6 = aanzicht van (4)

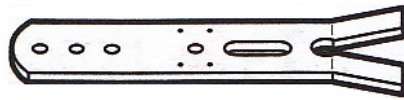
7 = compriband

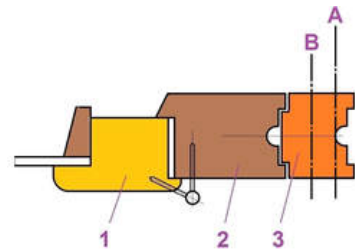
De ruimte rondom de fiche à sceller (4) wordt met cementspecie opgevuld.

Natuurlijk kan men de alèse ook afzagen om die op maat te brengen, zie afb. 13b.

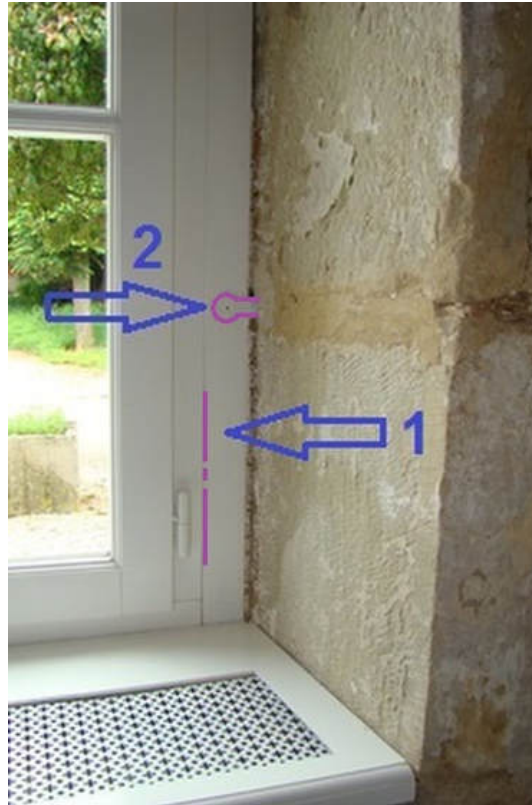

afb. 09.2 - 14 Twee modellen van pattes à sceller

afb. 09.2 - 13b Alèse bij A of B afgezaagd

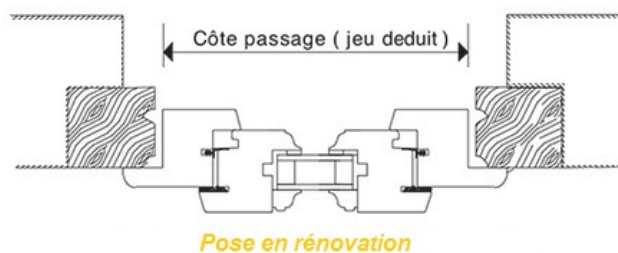
afb. 09.2 - 15 Kozijnmontage met alèses (1) en pattes (2), aanzicht -> Window placed with 'des alèses'.

Men kiest de ligging van de bevestigingspunten (pattes of pluggen) bij voorkeur in de buurt van de scharnieren, en met een maximale onderlinge afstand van ca.50cm. Om de holte rond de pattes à sceller met specie op te kunnen vullen moet men natuurlijk de nodige ruimte hebben; of aan de voorkant (zie de stippellijnen in afb. 11 en 13) of aan de bovenkant. In deze openingen moet men de specie in kleine porties met een passend stukje hout goed induwen en steeds weer aandrukken. De kieren tussen kozijn en muur worden met Polyurethaanschuim (PUR) of een ander elastisch afdichtmateriaal opgevuld en dan met kalkspecie afgewerkt. Ook hier werkt men stukjes bij beetje.

Er bestaat, behalve de drie beschreven manieren van plaatsing na verwijdering van het oude kozijn, ook **La pose en rénovation sur bâti existant**, dus het plaatsen van het nieuwe kozijn op het oude. Het gaat misschien een beetje sneller en veroorzaakt een beetje minder overlast.

Maar ik vind deze methode, afgezien van de daardoor plaatsvindende verkleining van het raam, prutswerk en het resultaat spuuglelijk.

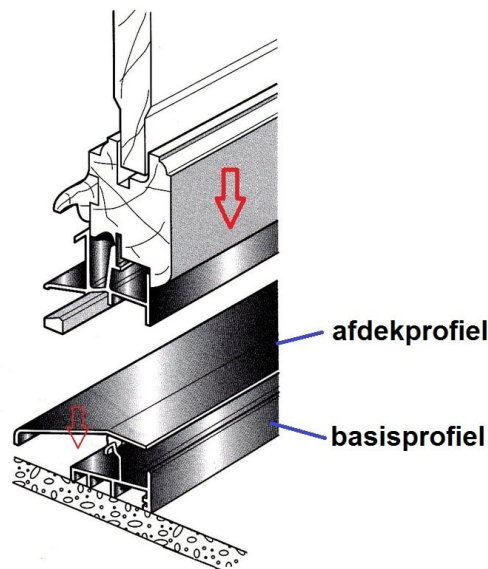
Wie dat toch wil doen vindt op de websites van de leveranciers een **instructievideo**.

afb. 09.2 - 16 La Pose en rénovation sur bâti existant

4. Porte-fenêtres

De beschreven montagethodes zijn in

principe ook voor **Porte-fenêtres** van toepassing, alleen moet men hier bijzondere aandacht besteden aan de drempels. Deze bestaan tegenwoordig meestal uit twee aluminiumprofielen (basisprofiel en afdekprofiel) en de deuren zijn aan de onderkant van een aluminiumprofiel met afdichtrubber voorzien.

5. Kunststoframen

De hierboven beschreven werkwijze heb ik bij houten ramen toegepast, maar deze geldt in principe ook voor kunststoframen. Met kunststoframen en -deuren heb ik echter geen ervaring, maar in een Frankrijk-gerelateerd forum heeft Jos Oskam (Jos le Conseiller) de volgende gefundeerde toelichting gegeven:

Kunststof als constructiemateriaal voor ramen heeft een aantal specifieke eigenschappen waarmee in het gebruik terdege rekening moet worden gehouden. Bij de topklasse kunststof kozijnen wordt gebruik gemaakt van inwendige verstevigingen in de vorm van metaalprofielen. In de standaard "huis tuin en keuken kwaliteit" kunststof kozijnen is dat niet het geval en dat heeft zo zijn consequenties:

- Allereerst is daar het verschijnsel **kruip**. Kunststof kozijnen moeten zeer zorgvuldig worden gemonteerd. Staan ze bijvoorbeeld onder spanning of zitten de verankeringen aan de muur té ver van scharnieren of sluitingen vandaan, dan kunnen ze langzaam maar zeker blijvend vervormen en op den duur niet meer plezierig werken. Je krijgt dan van die "kraak piep knerp" geluiden bij het openen en sluiten.
- Omdat kunststof minder sterk is dan hout of metaal moeten de kozijnen dikker worden geconstrueerd. Ze maken dan al snel een wat "lompe" indruk in vergelijking met houten of metalen kozijnen. Zéker als het ramen met vakverdeling ("petits bois") betreft. Zelfs als ze in hout-imitatie worden uitgevoerd herken je ze op een kilometer afstand. Om die reden is het ook vrijwel onmogelijk kunststof kozijnen te gebruiken als je in een **"site classé"** zit waar je toestemming van de Architecte de Batiments de France moet hebben.
- Als je eens de pech hebt om een kunststof kozijn te beschadigen, bijvoorbeeld een raam- of deurkozijn schampt, kraakt of laat openwaaien, dan kan reparatie een serieus probleem vormen. Soms moet iemand van leverancier of fabrikant langskomen met speciale harsen en toestanden, soms kan het gewoon niet en moet het kozijn worden vervangen. Bij houten kozijnen speelt dit probleem in veel mindere mate, die zijn met enige creativiteit vrijwel altijd netjes te repareren.
- In aanvulling op het bovenstaande verdient het aanbeveling niet domweg voor het allergeedkoopste kozijn te kiezen, maar terdege te kijken naar de mechanische sterkte, afwerking en kwaliteit, en de mogelijke nazorg van fabrikant of leverancier. Ik hoor positieve berichten over Tryba hoewel ik daar zelf geen ervaring mee heb.
- Last but not least is er natuurlijk het esthetische aspect. Persoonlijk vind ik die standaard kunststof kozijnen hooguit acceptabel in die typisch FR nieuwbouwhuizen die ze hier in de buurt "champignon" noemen. In oude gebouwen vind ik dergelijke kozijnen ronduit afschuwelijk en mogen ze wat mij betreft verboden worden.

Met dank aan Jos Oskam voor zijn toestemming tot publicatie.

6. Aluminium ramen

Echte aluminium ramen bestaan haast niet meer, want aluminium heeft een eersteklas warmtegeleiding, vormt daardoor een koudebrug (*pont thermique*) en maakt daardoor het effect van dubbele beglazing teniet. Tegenwoordig bestaan 'aluminium ramen' uit een draagstructuur van hout en/of kunststof die met aluminiumprofielen **bekleed** is. U hebt dan het aanzien van aluminium en de voordelen van hout.

7. Leveranciers van ramen

Ik heb mijn ramen bij **Lapeyre** gekocht. Zij hebben verschillende kwaliteiten (van **pin** tot **chêne** classique) en prijzen, en zij maken ook tegen redelijke prijzen op maat. Kijk ook bij je lokale brico.

Meer exclusieve modellen zijn bij **ARBOR** te vinden.

Link:

SystèmeD heeft in 2016 een **nieuwsletter** over het vervangen van ramen gepubliceerd.

volgende →

[Maak een gratis website met Weebly](#)